

prima instanță: Judecătoria Nisporeni
Judecător: L. Bulgac
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: L. Bulgac, E. Palanciuc, V. Sîrbu

dosarul nr. 2ra-147/18

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Iuliana Oprea
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Buga Vladimir,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Buga Vladimir împotriva Direcției Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Nisporeni cu privire la neachitarea indemnizației unice în urma reducerii unității de funcționar public,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Buga Vladimir și menținută hotărârea Judecătoria Nisporeni din 14 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 4 martie 2016, Buga Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Nisporeni cu privire la neachitarea indemnizației unice în urma reducerii unității de funcționar public.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Președintelui raionului Nisporeni nr. 7/20 din 12 decembrie 2013 „Cu privire la aprobarea organigramei și statelor de personal ale aparatului Președintelui raionului, direcțiilor și subdiviziunilor subordonate Consiliului raional”, începând cu data de 1 ianuarie 2014, a fost redusă funcția publică de contabil-șef din cadrul Direcției Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Nisporeni, pe care reclamantul a ocupat-o și în care a fost transferat prin ordinul nr. 29 din 18 februarie 2013, în conformitate cu Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

A comunicat că prin aceeași decizie a fost instituită o unitate de contabil șef în contabilitatea centralizată de servicii de pe lângă Direcția Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Nisporeni, care nu mai are statut de funcționar public.

A afirmat că, potrivit art. 42 alin. (6) al Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în caz de lichidare a autorității publice, de reducere a efectivului de personal sau de lichidare a funcției publice, funcționarii publici care nu pot fi transferați vor fi eliberați din funcție cu plata unei indemnizații unice egale cu 6 salarii medii lunare, precum și a unei indemnizații de somer egale cu un salariu mediu lunar, în modul stabilit de lege, angajatorul avea obligația să-i achite indemnizația unică stabilită prin lege.

A susținut că datorită faptului că legea nu permite transferul din funcția publică în una ordinară, reclamantul a fost preavizat prin ordinul nr. 667 din 17 decembrie 2013 despre reducerea funcției, iar prin ordinul nr. 24 din 16 ianuarie 2014 i s-a propus funcția de contabil șef, care nu mai este o funcție publică, motiv din care reclamantul a indicat pe ordinul adus la cunoștință, că nu este de acord să ocupe noua funcție, doar cu condiția achitării indemnizației unice prevăzută de lege.

A mai menționat, că din motiv că un astfel de transfer nu a fost posibil, reclamantul a fost eliberat din funcția publică de contabil șef, în temeiul Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, fiind din nou angajat pe baze generale, în baza cererii personale de angajare, cât și în baza contractului individual de muncă nr. 122 din 17 ianuarie 2014, astfel pierzând stagiul de 12 ani de funcționar public și diferența de salariu.

A invocat reclamantul că, deținând gradul 9 de funcționar public și treapta 6 de salarizare salariul lunar pentru funcția publică constituia 4 750 lei, iar în noua funcție salariul este 3 027, 44 lei, categoria de salarizare nr. 19, diferența de salariu fiind de 1 722, 56 lei.

A relatat că s-a adresat către Direcția Învățământ Tineret și Sport a Consiliului raional Nisporeni cu cererea nr. 7 și 10 din 16 și 24 ianuarie 2014, prin care a solicitat achitarea indemnizației unice ce i se cuvine în rezultatul reducerii funcției publice pe care a ocupat-o, însă nu a primit nici un răspuns, motiv din care, la 28 mai 2014, s-a adresat cu cerere către Consiliul raional Nisporeni, ca organ ierarhic superior, cererea respectivă nefiind inclusă în ordinea de zi a ședințelor Consiliului.

La 11 iunie 2014, reclamantul a primit răspunsul nr. 98(2) din partea Aparatului Președintelui raionului Nisporeni, prin care a fost informat, că cererea nu poate fi soluționată pozitiv, deoarece, conform art. 43 al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, acordarea indemnizației unice în cazul dat nu ține de competența Consiliului raional. Totodată, i s-a explicat că, funcția publică în care a fost angajat nu a fost repartizată de Consiliul raional, ci prin ordinul Direcției Învățământ Tineret și Sport Nisporeni, iar plata indemnizației ține de competența angajatorului direct.

A solicitat obligarea pârâtului să achite în beneficiul reclamantului indemnizația unică prevăzută de art. 42 alin. (6) al Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în sumă de 33 450, 84 lei, obligarea achitării în baza art. 330 alin. (2) Codul muncii a despăgubirii pentru

reținerea îndemnizației (câte 0,1% din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întârziere) și încasarea prejudiciului moral pentru reținerea plăților cuvenite.

Prin hotărârea Judecătorei Nisporeni din 14 noiembrie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată, nefondată și tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017 a fost respins apelul declarat de Buga Vladimir și a fost menținută hotărârea Judecătorei Nisporeni din 14 noiembrie 2016, cu concretizarea dispozitivului acesteia, prin excluderea sintagmei „tardivă”.

La 28 noiembrie 2017 Buga Vladimir a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că a fost citat la ședința instanței de apel pentru data de 14 septembrie 2017, ora 11:00, însă din motiv că prin dispoziția nr. 148 din 1 septembrie 2017 a Președintelui raionului Nisporeni, a fost anunțată ședința Consiliului raional Nisporeni, din care face parte, tot pentru data de 14 septembrie 2017, a fost nevoit să depună o cerere de amânare a examinării cauzei în instanța de apel.

A afirmat că instanța de apel a examinat cauza în lipsa sa, fără a se expune asupra cererii sale de amânare a ședinței de judecată.

A invocat că potrivit prevederilor art. 11 alin. (1) a Legii privind statutul alesului local din 2 februarie 2000, participarea consilierului la ședința consiliului și/sau comisiei din care face parte este obligatorie.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

După cum rezultă din materialele cauzei, copia deciziei instanței de apel din 14 septembrie 2017 a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurentului Buga Vladimir, la data de 13 octombrie 2017, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 14959-4 (f. d. 142), însă date cu privire la recepționarea acesteia nu se atestă.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 noiembrie 2017, în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018, recursul declarat de către Buga Vladimir, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Deși, alin. (3) al normei enunțate specifică concret care încălcări sau erori se consideră drept omisiuni procedurale, alin. (4) menționează că săvârșirea și altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei Buga Vladimir înaintând cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Nisporeni a solicitat obligarea pârâtului să achite în beneficiul reclamantului indemnizația unică prevăzută de art. 42 alin. (6) al Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în sumă de 33 450, 84 lei, obligarea achitării în baza art. 330 alin. (2) Codul muncii a despăgubirii pentru reținerea indemnizației (câte 0,1% din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întârziere) și încasarea prejudiciului moral pentru reținerea plăților cuvenite.

Fiind investită cu judecarea cauzei în speță, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii integrale a acesteia, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, pretențiile reclamantului sunt bazate pe prevederile art. 42 alin. (6) al Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, însă această normă legală stabilește expres, că în caz de lichidare a autorității publice, de reducere a efectivului de personal sau de lichidare a funcției publice, funcționarii publici care nu pot fi transferați vor fi eliberați din funcție cu plata unei indemnizații unice egale cu 6 salarii medii lunare, precum și a unei indemnizații de șomer egale cu un salariu mediu lunar, în modul stabilit de lege.

Iar, la caz, reclamantul a fost reangajat la acel moment în altă funcție în aceeași instituție, într-o funcție similară celei anterioare, dar care nu mai este una publică.

Instanța de apel a conchis că, reclamantul nu poate beneficia de indemnizația de concediere, indiferent de modul în care a fost reangajat în serviciu (prin transfer, angajare în condiții generale).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că la examinarea cauzei instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține că la materialele dosarului există cererea lui Buga Vladimir din 11 septembrie 2017 expediată Curții de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice cu privire la amânarea ședinței de judecată fixată pentru 14 septembrie 2017, ora 11:00, în legătură cu faptul că pentru aceeași dată, la orele 10:00 a fost anunțată ședința ordinară a Consiliului raional Nisporeni, la care sunt implicate ambele părți participante la litigiu și citate,

atât reprezentantul pârâtului Zmeu Sergiu, juristul și secretarul Consiliului, cât și reclamantul, fiind în funcția de consilier raional (f. d. 130).

Însă, din actele cauzei reiese cu certitudine faptul că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de amânare a ședinței de judecată depusă de Buga Vladimir.

Totodată din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 14 septembrie 2017, rezultă că instanța deliberând pe loc, a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părții absente reieșind din faptul că a fost respectată procedura citării legale (f. d. 132).

Instanța de recurs conchide că în cererea depusă de către Buga Vladimir la 11 septembrie 2017 în mod expres este indicată solicitarea de amânare a ședinței de judecată, din cauza imposibilității reale de prezentare, iar instanța de apel nu a dat nici o apreciere acestei cerințe.

Potrivit art. 56 alin. (1) CPC, participanții la proces sînt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

Conform art. 203 alin. (1) CPC, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării pricinii se soluționează prin încheiere judecătorească, după ascultarea opiniilor celorlalți participanți la proces.

Sub acest aspect este de observat faptul că deși, instanței de apel i-a fost înaintată cerere de amânare a ședinței de judecată de către reclamantul Buga Vladimir, în care se reflectă poziția sa cu privire la temeiurile amânării, aceasta a rămas fără o apreciere din partea instanței.

La caz prezintă relevanță prevederile art. 379 alin. (1) CPC, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

Mai mult, în cadrul dezbaterilor pricinii în instanța de apel contrar prevederilor art. 380 alin. (1) CPC, care statuează că, instanța de apel soluționează cererile și demersurile participantului la proces ce țin de examinarea apelului după ce ascultă opiniile celorlalți participanți, nu a supus aprecierii cererea apelantului cu privire la amânarea examinării cauzei.

Astfel, instanța de recurs evidențiază că materialul probator atestă că instanța de apel nu a pus în discuție chestiunea cu privire la amânarea ședinței de judecată din 14 septembrie 2017 în legătură cu faptul că ambele părți citate sunt implicate în cadrul ședinței ordinare a Consiliului raional Nisporeni din aceeași dată, și nu s-a expus nici într-un mod asupra cererii lui Buga Vladimir de amânare a cauzei, în

pofida faptului că prin prisma normelor legale mai sus enunțate era obligată să o facă, încălcând în acest mod procedura de examinare a pricinii în ordine de apel.

În consecință, pentru aceste observații și întru evitarea încălcării elementelor inerente ale garanțiilor procesuale instituite la art. 6 alin. (1) al Convenției, care reglementează dreptul la un proces echitabil, se impune admiterea recursului declarat de Buga Vladimir, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017 cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecată.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o decizie întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Buga Vladimir.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Buga Vladimir împotriva Direcției Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Nisporeni cu privire la neachitarea indemnizației unice în urma reducerii unității de funcționar public, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iuliana Oprea

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva